

Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal
Budapest, Mercur-palota, IV., Váci-utca 37
Vidékről postautalvánnyal.

Előfizetési díj egy évre:

Bérmentesen házhoz küldve vagy
posta útján 4.— kor.

Külföldre

Németország és Szerbia 5.— kor.
Franciaország, Belgium, Svájc,
Románia, Olasz-, Török-, Angol-
ország, Hollandia és Amerikába 6.— kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések legutányosabb áron számíttatnak.

MERCUR

KÖZGAZDASÁGI-, PÉNZ-,
BIZTOSÍTÁS-, KÖZLEKEDÉS- és IPARÜGYI SZAKLAP.

HITELES SORSOLÁSI TUDÓSÍTÓ

magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magánkötelezvényekről, vasuti, gőzhajózási és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb. stb.

Megjelenik minden hó 2-án és 16-án.

Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal
Budapest, Mercur-palota, IV., Váci-utca 37
Vidékről postautalvánnyal.

Előfizetési díj egy évre:

Bérmentesen házhoz küldve vagy
posta útján 4.— kor.

Külföldre

Németország és Szerbia 5.— kor.
Franciaország, Belgium, Svájc,
Románia, Olasz-, Török-, Angol-
ország, Hollandia és Amerikába 6.— kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések legutányosabb áron számíttatnak.

Szerkesztőség: Mercur-palota. (IV., Váci-utca 37.)

BUDAPEST

Kiadóhivatal: Mercur-palota. (IV., Váci-utca 37.)

Tartalom: Értéktözsde. — Gabona-
tözsde. — Kiviteli ankt. — Hazánk
biztosítási ügye 1901-ben. — A takarékpénztári ellenőrzés kérdése Ausztriában. — Közgyűlések és mérlegek. — Közlekedés. — Szakirodalom. — Ve-

gyes közlemények. — Szerkesztői
üzenetek. — *Sorsolások*: 1864-iki cs.
és kir. államsorsjegy-kölesön. — 1888.
évi 2^{1/2}/o-os Brüsszeli 100 frkos sors-
jegyek. — 1869. évi 100 lírás Bari
város sorsjegyek. — Józsviv-sorsje-

gyek. — Ansbach-gunzenhauseni vas-
ut 7 frtos sorsjegyei az 1856. évből. —
1867. évi 10 frtos Amsterdami ipar-
palotai sorsjegyek. — 1861. évi 15
frankos freiburgi sorsjegy. — 1888. évi
10 frtos Hollandia fehérkereszt sors-

jegyek. — *Pénzügyi útmutató*: Pénz-
nemek árfolyama. — Sorsjegyek ár-
folyama. — Magyar és osztrák állam-
adósságok árfolyama. — Díjjegyzék. —
Hirdetések.

XXXIII. évfolyam.

XXXIII. évfolyam.

Előfizetési felhívás

MERCUR

közgazdasági-, pénz-, biztosítás- és iparügyi szaklap

XXXIII-ik évfolyamára.

Sok millió korona értékű nyereség hever gazdátlanul azért, mivel a sorsjegytulajdonos közönség vagy nem ellenőrzi, vagy pedig megbízhatlan sorsolási jegyzékek alapján szokta ellenőrizni sorsjegyeit.

Sok ezer korona értékű kamatszelvény évül el évente azért, mert a közönség vagy egyáltalán nem, vagy pedig hibás sorsolási jegyzékek alapján ellenőrzi zálogleveleit, elsőbbségi kötvényeit, részvényeit stb.

Ezért nélkülözhetetlen közlönye a **MERCUR** minden értékpapirtulajdonosnak.

A **MERCUR** a legrégebb és legelterjedtebb sorsolási szaklapja az országnak. Közli az összes sorsjegyek, záloglevelek, elsőbbségi kötvények, részvények, alkalmi sorsjátékok **hiteles** huzási jegyzékét.

A **MERCUR** mint közgazdasági és pénzügyi szaklap kimerítően foglalkozik az ipar és kereskedelem viszonyaival. Elismert szakírók írják a Mercur-ban a közgazdasági élet terén felmerülő minden mozzanatról.

A **MERCUR** minden előfizetőjének az év végével ingyen adja a

Mercur Évkönyvét,

melyből megtudható, hogy bármely sorsolásnak alávetett értékpapir kibocsátásának
napjától kezdve ez év végéig kisorsoltatott-e vagy sem.

A MERCUR előfizetési ára egész évre 4 korona.

Előfizetéseket elfogad a **MERCUR** kiadóhivatala

Budapest, IV., Váci-utca 37.

☛ Mutatványszámok ingyen. ☚

Értéktőzsde.

Budapest, 1902. december 1-én.

Az előző hetek lanyha irányzatát most már némi javulás váltotta ugyan fel, de az ultimó elhelyezés körül a spekuláció valószínűleg idegesen nyugtalankodott s csak a sima prolongáció tudta az üzletet régi medrébe visszaterelni.

A pénzvizonyokat egyébként az utóbbi időben kelleténél jobban helyezik az előtérbe. Pedig megirtuk már számtalanszor s az események is teljesen igazolták azt, hogy a mai viszonyok között a pénz drágulása indokolatlan. Akinek pedig ez iránt még mindig kételyei vannak, az vegye figyelembe az Osztrák-Magyar Bank horribilis adómentes készletét.

A novemberi ultimó elhelyezés alkalmával ismét megdrágították a pénzt a spekuláció céljaira. A sima elhelyezés adja azonban tanujelét, hogy nem annyira a pénzsűkéről, mint inkább a pénzüntézetek kamatnyereségéről van szó.

Egyébként pedig semmi szükség sincsen arra, hogy a pénzvizonyok is súlyosbítsák a piac helyzetét. Hiszen elég a súlyosbító körülmény egyébként is.

Nem szólva a kedvezőtlen kereskedelmi és ipari viszonyokról, a belpolitikai helyzet elég aggodalomra szolgáltat okot. Pedig ezen fordul az egész helyzetünk. Hiába állítja tehát az osztrák miniszterelnök, hogy a pesszimiztikus felfogásnak nincsen alapja és hiába óvja attól az osztrákokat, hogy a pesszimiztikus felfogásnak hódoljanak.

Tény ugyan, hogy az ipari és kereskedelmi körök a maguk részéről mindent megtesznek, hogy létérdekeiket megvédjék, igaz az is, hogy ebben az irányban fokozottabb áldozatoktól sem riadnak vissza, de viszont kétségtelen, hogy mindezeknek a próbálgatásoknak, sajnos, nincsen meg az eredménye s a Lajtán innen vagy túl az ipar és kereskedelem lethargikus álomba merült.

Mindennek pedig a politikai helyzet az okozója. Mert az, hogy az osztrák politikusok a nemzetiségi ügyeket az eminens gazdasági érdekek elébe helyezik, szóval az osztrák parlament munkaképtelensége megakasztja a tervezett konverziókat, államosításokat, állami építkezéseket stb. Ezekre pedig szükség volna, mert az ilyen hosszúságú tespedés után, mint aminőben 1895 óta van részünk, a társadalom egymagában nem tud helyzetén javítani és evégből szüksége van az állami támogatásra. Ez a támogatás természetesen nem értendő úgy, mint azt ezelőtt egy-két évvel nálunk hitték. Nem arról van szó, hogy az állam akár Ausztriában, akár nálunk gyárakat szubvencionáljon, hanem igenis arról, hogy előljárva a jó példával, vállalkozzon, építtessen, ilyen módon is példát adva annak, hogy bizalommal viseltetik a helyzet iránt.

Ismételjük tehát, hogy a helyzet kulcsa a politikai viszonyok alakulásában rejlik, ha ebben a tekintetben valamelyes kedvezőbb fordulat állana be, az egész vonalon fellendülésben lenne részünk.

Az üzlet részleteire áttérve, megjegyezhetjük, hogy a nemzetközi értékek iránti érdeklődés megcsappant. A hitelrészvényekben nincsen kombináció, míg az Osztrák Magyar Államvasut részvények hanyatlása a kedvezőtlen belpolitikai helyzettel van összefüggésben, melynél fogva az államosítás ügye jó időre le került a napirendről.

A helyi piacon sokkal élénkebb a hangulat és részben az irányzat is kedvezőbb. A helyi közlekedési értékek például igen szilárdan vannak tartva. Eddig leginkább a Budapesti közúti vasut részvényeket vásárolták magasabb árfolyamok mellett.

A biztosító intézetek részvényei közül a Magyar jég és viszontbiztosító részvények kínáltattak állítólag indokolatlanul alacsony árak mellett.

A legkedvezőbb jelenség azonban a járadék árfolyamok emelkedése. A Rothschild-csoport a konverzióból eredő járadék készletén már túl adott s hogy a külföldön milyen szívesen vásárolják a 4°/_o-os Magyar koronajáradékot, az az említett járadék emelkedő árfolyamából is kitűnik.

Osztrák hitelrészvény	--- --	669.50
Magyar hitelrészvény	--- --	705.75
Államvasut részvény	--- --	689.---
Rima-Murányi	--- --	469.---

Gabonatőzsde.

Budapest, 1902. december 1-én.

Az időjárás hirtelen változása készületlenül találta a gazdát, a ki az ország több részében még nem fejezte be a mezei munkákat. A hol azonban ez az eset fenn nem forog, ott a mezőgazdasági állapot kielégítő, mert a földet magas hótakaró borítja.

A külföldi piacokon csak mérsékelt árhullámzások voltak, a forgalom korlátolt és az irányzat nagyjára ártartó. A tengerentúli tőzsdéken a múlt heti izgatott hangulat alább hagyott és nyugodtabb felfogásnak adott helyet, Angliában a hangulat kezdetben gyenge kínálat mellett szilárd volt, utóbb azonban esendesebbre fordult. A francia piacok továbbra is nyugodtak voltak. Németországban a jegyzések változatlanok voltak. A többi kontinentális piacokon a forgalom mérsékelt.

Nálunk a forgalom az összes cikkekben csak mérsékelt maradt, az árak azonban szilárdan tartottak, sőt buzában emelkedtek is.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buzában kezdetben a legmagasabb jegyzések érvényesülhettek, míg a hét végével ismét csöndesebbre fordult az irányzat. Az össz-forgalmat 120,000 mm.-ra tesszük.

Rozs. Minőség szerint 6.55—6.62¹/₂ K-t fizetnek budapesti paritásra.

Arpa 10 fillérrel magasabb árakon volt elhelyezhető. Minőség szerint 5.90—5.95 K-ig fizettek helyben.

Zab 6.40—6.70 K volt elérhető helyben.

Uj tengeriben decemberi szállításra 4.95—5 K-t jegyzünk budapesti paritásra.

Buza áprilisra	--- --	7.58
Rozs	--- --	6.60
Zab	--- --	6.32
Tengeri májusra	--- --	5.73

Kiviteli ankét.

(T—k.) A múlt hét egyik délutánján Lánzy Leó urnak, a budapesti kereskedelmi és iparkamara érdemduz elnökének meghívására összeültek pénzügyi és kereskedelmi világunk nagyjai, hogy megalkossák a magyar kivittelt.

More patrio bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozása céljából. Volt-e utána bankett és mondattak-e ez alkalomból tőzsdok, nem tudható. Az ankéten magán felhangzottakat azonban nem hagyhatjuk szó nélkül. Hisz gazdasági életünk egyik legfontosabb ágáról van szó és érdekes megfigyelni, miként fogják meg minálunk az e fajta dolgokat nem is doctrinair tudósok, hanem praktikus kereskedők.

Abban valamennyi felszólaló megegyezett, hogy exportunk nincs — hogy az export kívánatos valami és hogy ez ügyben tenni kell valamit. Hogy mi ez a valami, arra nézve már megoszlanak a vélemények. Az egyik rész, mely Hatvany Deutsch Sándor ur mögé csoportosult, külföldi nagy export-cégek betelepítése által akar stimulálólágn hatni a hazai produkezióra, míg a másik rész egy kiviteli egyesület megteremtésében — a bécsi Exportverein mintájára — látja az üdvöt. Arra nézve ismét teljesen egyetértettek az urak, hogy a kormány iniciálja a dolgot, adjon szubvenziót, kedvezményeket stb., így aztán majd meghódítjuk a világot a magyar produkezió számára. Délafrikában és Indiában, Japánban és az Unió területén egymás után fognak létesülni a virágzó telepek és a hajóóriások végtelen sora viendí a magyar ipar termékeit a messze tengerentúli országokba.

Mi kell az export megteremtéséhez? Kornfeld Zsigmond ur vetette fel az ankéten a kérdést és meg is adta mindjárt magamagának a választ, mely szerint a produktum versenyképessége és a fogyasztó piacok felkutatásában leledzik a kiviteli akció lényege. Mindez abszolúte véve tagadhatatlan igaz. De nézzük csak miként keletkezett az export a nagy kiviteli államokban. Ott nem azzal kezdtek, hogy intézményeket vagy egyesületeket kreáltak nagy áldozatok árán, melyek legfőjebb annyiban érhetnek el eredményt, hogy a nemzeti hiuság kielégítése céljából az anyagi eredményre való tekintet háttérbe szorultával minél messzebb fekvő és minél exotikusabb hangzású piacon létesítenek valamelyes üzleti összeköttetést. Ott a reális munka országaiban a mai hatalmas arányú s a világ piacára mérvadó gyáripár szerényméretű kezdetből indult ki s a kis gyárocska, mely eredetileg alig különbözött egy nagyobb fajta műhelytől, eredetileg a város majd a környék szükségleteinek kielégítésére szorítottok céltudatos munka és esetleg a verseny kényszere arra vezettek aztán, hogy a gyár produktumai számára újabb fogyasztási területeket szerezzen s így lassan — etapontként egy egész országot látta el gyártmányával. Csak nagy sokára ezután, midőn a haza határai szűknek bizonyultak, mutatkozott az a kényszerhelyzet, hogy a szomszédállamok területére tétessenek kirándulások, melyek azután állandó összeköttetéseket eredményeztek. A mai nagy és kiterjedt hálózat nem öletszerűen keletkezett és nem is volt sohasem öncél, hanem hosszú évek sorának a közvetlen célra irányult munkájának eredménye.

A tervbevett akció magán viseli a dilletansszerűségnek bélyegét és nem nehéz megjósolni, hogy nem lesz eredménye, vagy ha lesz is, úgy nem lesz benne köszönet. Elvégre is nem lehet egy komoly akció célja meghódítani a magyar termelés számára a kínai és délafrikai piacokat, midőn idehaza sem bírjuk ki a versenyt erősebb szomszédunkkal. Captown előtt méltóztassanak meghódítani Debreczent! Az ultima Tuléra ráérünk gondolni, ha majd minden magyar ember magyar posztból varrt ruhában jár, magyarhoni szerszámmal dolgozik és ha majd nem vándorolnak a mindennapi élet legprimítivebb szükségleteire is a megszámlálatlan milliók a szomszédba.

De ha már mindenesetre egyesülni akarnak az urak — ám méltóztassanak. Válaszszanak elnököt, alelnököt és igazgatót, de ezen — elvégre ártatlan — mulatság költségeit ne az állam fizesse, hanem a tagok járulékaiból fedezzék, így aztán megóvják teljes akciói szabadságukat és ha csakugyan van ilyértelmű akciónak tere — a

mit ismételnünk, nem hiszünk — az urak tevékenységének mi sem áll utjában. Az állam a maga nehézkes bürokratikus apparatusával épenséggel nem alkalmas egy annyi agilitást és egyéni ügyességet igénylő munka vezetésére, a milyen egy praktikus és célszerű export megteremtésével jár. Ellenkezőleg bénítólag nehezkednek minden ilyenféle mozgalomra és külföldi rendelések helyett a miniszteriumok aktái halmozódnának fel a kiviteli társaság büroiban. Direkte szerencsétlen eszmének tartjuk azonban a külföldi exportörök betelepítését, természetesen ismét állami szubvenzió, kedvezmények stb. árán. (Mikor fognak már megtanulni a magyar kereskedők és iparosok saját lábukon járni?) Nem tudjuk, milyen eredményt várnak az urak ezen betelepítéstől. Egyrészt figyelembe veendő, hogy a nagy külföldi exportcégek kevés kivétellel specializáltak, az egyik Délafrikába, a másik Ausztráliába dolgozik, van a melyik Ceylon-szigetét vagy Kelet-Indiát látja el európai termékekkel. De a valóban nagy cégek között nem akad olyan, a mely az egész világot felölelné és az elvégre nem lehet Hatvány-Deutsch Sándor úr szándéka, hogy egy egész kolóniát létesítsen Fiumében német és angol cégek fiókjából, a kik aztán legfőképpen a szubvenziókat zsebelnék be, mert akkora kivitelről csak nem álmodnak az urak, mely tíz-tizenöt nagy céget képes legyen foglalkoztatni.

De még egy másik akadály is van a dolognak. A par excellence exportcégek a külföldi fogyasztópiac vevőjét elvből sohasem mondják be a gyárosnak. Hisz ezen, gyakran nagy áldozatok árán szerzett vevők képezik az ő üzleti tőkéjüket, melynek feláldozásáért semminemű szubvenzióval nem lehet őket kárpótolni. Így tehát még az az eredmény sincsen meg, hogy a hazai gyáros a betelepített exportör révén összeköttetéseket szerez magának akár a külföldön, akár pedig az oceánokon túl.

Mindent egybevetve bármily szívesen látnók is a magyar ipart mint komoly versenytársat a tengerentúli piacokon, mégis arra intjük ez ország gazdasági tényezőit, hogy szét ne forgácsolják azokat az erőket, a melyekkel rendelkezünk, hanem az állam és társadalom együttes működése oda irányuljon, hogy a magyar iparnak és a hazai kereskedelemnek első sorban a belföldi fogyasztás szereztessék meg. Mert csak a belföldi fogyasztás adhatja meg azt az erőt és erkölcsi alapot, melyet versenyképes ipar nem nélkülözhet.

Hazánk biztosítás-ügye 1901-ben. *)

III.

A tűzbiztosítási üzlet hazánkban tavaly is selyette a régi bajokat. Ezen biztosítási ágazat jelentőségét kellően méltánylandó, rámutattunk arra, hogy p. o. tavaly 16,205 tüzeset volt az országban, melyek nem kevesebb, mint 6745 községet — tehát hazánk összes községeinek felét — sújtottak. Az okozott kár pedig 30.436.000 k-ra rugott. Ezen összegből megtérült a biztosító társaságok révén 12.997.000 k. Ha a 30.436.000 k. kárösszegeből le is kell vonnunk legalább 30%-ot, a statisztikai hivatalnak beküldött becslések tüzlott volta miatt, mégis marad ca. 8 millió k. értékű oly nemzeti vagyon, mely minden recompenczió nélkül pusztult el. Ezen összegnek legalább is fele biztosítás által megtérült volna. Nyolcz millió értékű nemzeti vagyonnak elpusztulása bizony jelentékeny csapás oly szegény országra, minő hazánk. Am ne feledjük, hogy ezen összeg nagyobb is lehetett volna, mert legalább 250 millióra lehet tenni a be nem biztosított vagyont. Sajnos, a biztosító társaságoknak nagyon meg van nehezítve a kockázatok kiterjesztése. Roppant nehézségekkel kell megküzdeniök és legtöbbször minden haszon nélkül zárják le ezen nagy kockázattal, sok munkával járó ágazatot. A helyzet mai állapotában már nem is lesz soká fentartható, mert a külföldi viszontbiztosítók egymás után bontják föl szerződéseiket a mi társaságainkkal, mert nem hajlandók tovább is ráfizetni a tűzüzletre. A mostani díjak, jutalék és költségek mellett azonban 10 év közül legalább 8-ban veszteniök kell, mint ezt számos évi tapasztalatok igazolják.

Elemi biztosító intézeteink ezzel szemben igen nehéz feladat előtt állanak. Nem hunyhatunk szemet a viszontbiztosítók jogos kívánalmai előtt, másrészt azonban számolniok kell a hazai általános gazdasági viszonyokkal, melyek évek óta a depresszió jegyében állanak és rendkívül megnehezítik a díjtarifák általános emelését. Nézetünk szerint azonban egymaga a díjemeléssel nem hozná meg a helyzet javulását. Más, fontos tényezők is szükségesek ehhez. Csak a főbbeket említve: első sorban közigazgatásunk európai nivóra emelése, a mi a közigazgatás államosítása előtt nem várható. A mai közigazgatás mellett az öngyűjtások, gyűjtőintézetek, gyermekek játékából eredő tüzek mindennapiak és az esetek több mint 75%-ában okai a tüzeknek. Csak így lehetséges, hogy Magyarország községeinek több mint felében vannak évenként tüzek. Tűzrendészeti törvényünk hiányossága, tüzlott intézményünk fejletlensége sorakoznak még azon főbb tényezők közé, melyek, mint a biztosító társaságok hatalmi körén kívül álló okai a jelenlegi miserabilis állapotnak. Tagadhatlan azonban, hogy biztosító társaságainknak a maguk hatáskörében

*) Előző két közleményt I. e lapok f. év november 2. és 16-iki számaiban.

szintén számos reformot kellene életbeléptetniök. Nagy jelentőségű volna p. o. a kárbeeslés decentralizációja, jóllehet ennek számos nehézség áll utjában. Nem kevésbé fontos a díjtarifáknak az eddigieknél helyesebb és igazságosabb kockázati csoportok szerinti átdolgozása. Szakítani kellene továbbá az u. n. ingyen évek, továbbá a rabatt rendszerrel, valamint le kellene szállítani a jutalékokat, mely ma horribilis.

Czikkünk kerete — sajnos — nem teszi lehetővé, hogy minden kérdéseket mélyrehatóan pertraktáljuk. Ez nem is lehet a mi feladatunk, részünkről megelégnünk kötelességünknek, midőn a bajok forrásaira rámutattunk és körvonaloztuk azok orvoslásának módjait. Vajha ne maradnának az elmondottak pusztában elhangzott szavak!

Apor Sándor.

A takarékpénztári ellenőrzés kérdése Ausztriában.

Az Ausztriában újabb több pénzintézetnél előfordult nagyobb-mérvű visszaélések, mint ily alkalmakkor rendszeren, erélyes felszólásokra vezettek, a melyek természetesen első sorban az állami beavatkozást sürgetik, mint a mely hasonló esetek ismétlődése ellen szerintük az egyedüli óvszer gyanánt kínálkozik.

Mindenekelőtt ide iktatjuk azon határozati javaslatot, melyet az osztrák képviselőház egyik minapi ülésében Hanich és társai terjesztettek elő, s a mely így hangzik: „Tekintettel arra, hogy a nyilvános pénzintézeteknél elhelyezett óriási összegek többnyire számos munkás és takarékos állampolgár kisebb összegeiből alakulnak, a kik az ily intézetek szabályellenes üzletkezelése és alkalmazottjaik lelkiismeretlen sikkasztásai folytán a legnagyobb nyomorba sodortathatnak, továbbá tekintettel az újabb időben sűrűn ismétlődő esetekre, határozza el a ház, hogy a kormány felszólíttassék, mikép a betevőknek a nyilvános pénzintézeteknél elhelyezett vagyona védelmére lehetőleg mielőbb törvényjavaslatot nyújtson be, mely az állami felügyeletre nézve már fennálló határozatokat kiegészítse s az ily intézeteket a legszigorubb állami felügyeletnek vesse alá.”

Lényegében ez a határozati javaslat nem új, sőt ahhoz hasonló már nyolcz év előtt megfordult az osztrák képviselőházban, a midőn Posch stajer képviselő azt indítványozta, hogy a takarékpénztárakat külön takarékpénztári felügyelők ellenőrizzék. Az osztrák kormánykörökben akkor csak kevés viszhangra talált e javaslat.

Mindazonáltal a jelek arra vallanak, hogy a takarékpénztárak fölött gyakorolt felügyeleti jogot, mely különben a kormány a takarékpénztárakról alkotott 1844. évi regulativum alapján megilleti, most szigoritottabb mértékben kívánják gyakorolni. A belügyministerium, melynek ügykörébe a takarékpénztárak tartoznak, már két év előtt ily irányu akciózt indított meg. Mérvadó takarékpénztáraknál ugyanis információkat szerzett be az iránt, hogy azok egyetértéssel a kormány által tervebe vett revizionális reformmal, s hogy e célból megfelelően kvalifikált tisztviselőket hozhatnak-e javaslatba? A takarékpénztárak felvilágosításai nem épen biztatóan hangzottak, beavatott körökben azonban az a meggyőződés állott fenn, hogy a kormány tervétől alig fog elállani. A kormány akciója egyelőre fönnakadt ugyan, de azért mellőzöttnek nem tekinthető s ez idő szerint inkább a beérkezett anyag gyűjtésére és rendezésére szorítkozik. Megjegyzendő hogy egyes tartományok kormányai már régebben gyakorolják azt a módszert, hogy saját tisztviselőik köréből küldenek ki biztosokat egyes takarékpénztárak üzletvezetésének megvizsgálására; s hogy konstataált tény, mikép épp azon intézeteknél állottak be a betevőket súlyosan érintő visszaélések, melyek revizio alá sohasem kerültek.

Ily körülmények közt a takarékpénztárak körében is mind erősebben nyilvánul az a törekvés, hogy az állam intenzióinak saját autonóm intézkedéseik által feleljenek meg és elejét vegyék annak, hogy a mostani fakultatív reviziót a kormány esetleg kötelezővé tegye. Hasonló törekvés észlelhető a német takarékpénztárak részéről, melyeket szintén a közvetlen állami ellenőrzés fenyeget s a melyek a takarékpénztári kötelek létesítésével és külön köteleki revisorok alkalmazásával vélték a dolgon segíthetni. Ugyanezt az utat követik most az osztrák takarékpénztárak. A legutóbbi időben több nagy takarékpénztári kötelek létesült Ausztriában. A cseh takarékpénztáraknak Prágában szervezkedett kötelek már is életbeléptette a revizori intézményt, mely természetesen csak azon takarékpénztárakra terjeszti ki működését, melyek a kötelekhez tartoznak. Hasonló köteleket létesítettek a csehországi német takarékpénztárak is; azonos alapon szervezkedtek az alsó-ausztriai és a galicziai takarékpénztárak, míg Felső-Ausztriában most van keletkezében a kötelek. Az alsó-ausztriai takarékpénztári köteleknek a múlt hónapban tartott teljes gyűlekezeti vitatkozásai körébe fölvette a takarékbetétek biztosításának kérdését, mely alkalommal szóba került, hogy a takarékpénztárak a szándékolt kormányintézkedéssel szemben minő álláspontot foglaljanak el. A kérdés tehát, mely a revizio tekintetében eldöntendő lesz, azon fordul meg, vajjon az autonóm hatáskörben végzendő reviziót a kormány elég-ségesnek fogja-e tartani, vagy sem. A takarékpénztárak az állami reviziótól főleg azért idegenkednek, mert attól tartanak, hogy az állam ez uton részletesebben betekínthet viszonyaikba s ezzel az adókötelezettség iránt is megbízhatóbb ellenőrzést gyakorolhat. Másrészt azonban tagadhatatlan, hogy az állami revizio alkalmazásával az állam bizonyos tekintetben felelősséget vesz magára s ha a mai állapot szerint, a midőn az állami befolyás a kormánybiztosok meg- lehetőszen csöndes tevékenységében nyilvánul, ez inkább csak formainak mondható, az államra nézve a saját közegei útján teljesített kötelező ellenőrzés rendszere most már anyagi szavatosságot is rejt magában, a minek azután további folyománya lesz, hogy az állami

hatalom a takarékpénztárak jogkörébe mindjobban belenyúlik s előtöbb a takarékpénztárak ügyének törvényes rendezésére, illetve a jelenlegi takarékpénztári regulatívum gyökeres átdolgozására fog vezetni.

Mindezen szempontoknál fogva a kérdés illetően gyökeres megoldására egyhamar alig van kilátás, s beavatott körök véleménye szerint a reform, a mennyiben meg fog valósulni, egyelőre adminisztratív jellegűnek tervezetik, illetve az állam rendeleti uton külön takarékpénztári revizorokat fog alkalmazni, kik az egyes tartományok szerint elosztva, az illető tartományi kormány által delegandó tisztviselők közreműködésével, az egyes takarékpénztáraknál időszaki reviziók megejtésére lesznek hivatva. Ez természetesen nem zárja ki, hogy a takarékpénztárak köteleke a revizionális teendőket saját közegei útján továbbra is gyakorolja, annál is inkább, mert a kötelek a takarékpénztárak közös érdekeinek előmozdítására alakult szervezet s mint ilyen a köteleki tagokra általában kötelező berendezéseket létesíthet, melyek az ellenőrzés megkönnyítését fogják lehetővé tenni. Németországban tapasztalatilag beigazolt tény, hogy a köteleki intézményeknek eddig leginkább szembeötlő, gyakorlati haszna épp a reviziókban jelentkezik, melyek révén többrendbeli visszaélés került napfényre s mód nyílt nemcsak a takarékpénztári szolgálat tökéletesítésére, hanem a mi a fő, a betétek biztonságának fokozására is. S ha némelyek az állami revisorok alkalmazásának előnyét abban látják, hogy azok az ellenőrzendő takarékpénztárak vezetőségétől teljesen független elemek és így az ellenőrzést tárgyilagossában gyakorolhatják, másrészt bizonyos, hogy az autonóm hatáskörben kiküldött revisorok nagyobb szakszerűséggel bírnak s az ügyek részletes ismeretében a vizsgálatot oly momentumokra is kiterjeszthetik, melyek a kevésbé avatottak figyelmét könnyen kikerülhetik. (K. E.)

Közgyűlések és mérlegek.

A Déli vasút rendkívüli közgyűlésén a részvényesekre vonatkozó nagyon fontos kijelentés történt. Jariszlovsky részvényes ugyanis kijelentette, hogy a Déli vasút hitelképes és költségeit még az üzemből képes fedezni. Ezt a kijelentést a börze egy 3 koronás emelkedéssel honorálta.

Magyar Földhitelintézet negyedévi kimutatása 1902. szeptember 30-án: Actívum: 1. Jelzálog-kölcsönök: (Jelzálogi fedezet 681.008,157,86 koronát érő földérték és 79.982,729,24 koronát érő mellékérték) 299.221,176,90 kor. 2. Szabályozási és talajjavítási kölcsönök 385.593,169,44 kor. földérték által fedezve) 63.373,063,27 kor. 3. Záloglevelek törlesztési számlája 1.220,417,15 kor. 4. Pénzkészlet 1.898.576,61 kor. 5. Rövid felmondásra elhelyezett pénzek 19.597,464,75 kor. 6. Előlegek és egyenlegek 5.488,425,85 kor. 7. Értékek a záloglevelek külön biztosítására rendelt alap fedezésére: a) értékpapirokban 4.216,884,46 kor., b) leszámított váltókban 10.978,491,27 kor. 8. Többi értékpapírok 7.749,016,89 kor. 9. Szabályozási és talajjavítási kölcsönök tartalék-alap letétje szabályozási és talajjavítási záloglevelekben 6.801,200— korona. 10. A kölcsönös jótállási alap fedezete: a) záloglevelekben 212,400— korona, b) bekebelezések által biztosítva 2.981,380— kor. 11. Intézeti ház vételára 500,000— kor. 12. A felszerelés leszállított értéke 6,000— kor., 13. Intézeti nyugdíjalap értékpapírjai névérték szerint 962,000— korona, összesen 425.151,496,65 kor. — Passívum: 1. Záloglevelek forgalma: a) ki nem sorsolt záloglevelek 297,245,400— kor., b) kisorsolt záloglevelek 4.508,000— kor. 2. Szabályozási és talajjavítási záloglevelek forgalma 63.068,600— korona. 3. Törlesztési alap 1.220,417,15 kor. 4. Folyó számadási egyenlegek és jelzálogi kölcsönökből visszatartott összegek 15.378,588,87 kor. 5. Nyugdíjalap: a) értékpapirokban névérték szerint 962,000— kor., b) készpénzben 117,737,74 korona. 6. Földműveléssel kapcsolatos közművelődési, humanitárius célokra képezett alap 34,548,15 kor. 7. Lejárt kamatszelvevények forgalma: a) záloglevelek után 126,952,50 kor., b) alapítványi okiratok után 11,570— kor. 8. Biztosítási és tartalékalapok: a) szabályozási és talajjavítási kölcsönök tartalékalapja: aa) tartalékalap 6.371,120— kor., bb) tartaléktőke-alap 430,400— kor., b) kölcsönös jótállási alap tőkében 1.025,885,20 kor., kamatok 1901. december 31-ig 644,083,48 kor., bekebelezve 2.981,380— kor., c) alapítványi tőke 3.354,000— kor., d) az országos alap befizetése 1.000,000— kor., e) üzleteredmény 1901. évi december 31-ig 24.287,620,26 kor., ebből: aa) záloglevelek külön biztosítására rendelt alap (az 1876. évi XXXVI. törzikk értelmében) 5% 297,245,400— kor. záloglevél forgalom után 14.862,270— korona, bb) üzleteredmény számlának egyenlege 1902. évi szeptember 30-án 9.425,350,26 kor. 9. Több számla egyenlege 5.461,243,80 kor., összesen 425.151,496,65 korona.

Az „Első magyar üveggyár részvénytársaság” mérleg-számlája: Vagyon: Óvadékok 7839— kor., pénztár 1210,81 kor., átmeneti számla 23,868,80 korona, folyó számlák 150,628,54 korona, herencsvölgyi leltár 319,978,28 kor., budapesti raktárak leltára 118,362,56 kor., bécsi raktár leltára 115,102,19 kor., esztergomi gyár leltára 960,704,53 kor., múlt évi veszteség-áthozat 899,039,58 kor., összesen 2.596,738,82 korona. Teher: Részvénytőke 1.200,000— kor., elfogadványok 1.254,997,70 kor., követelések folyó számlán 141,368,97 kor., folyó évi nyereség 367,15 kor., összesen 2.596,738,82 korona. — Veszteség- és nyereségszámla: Teher: Kamatok 68,688,60 kor., kates követelések 1685,77 kor., veszteség a bécsi raktárban 7839,48 korona, Esztergom gyár fenntart. költség 8122,84 kor., nyereség a folyó évben 367,15 kor. Jövedelem: nyereség a budapesti raktárban 15,327,31 korona, nyereség a herencsvölgyi gyárban 70,826,53 kor.

A Magyar színház részvénytársaság: Mérlegszámla: Vagyon: Pénztár számla 761,54 korona, telek és színházépület számla 669,747,89 korona, bérházépület számla 171,235,41 korona, irodai berendezések számla 442,40 kor., színházi felszerelések számla 90,562,88 kor., előleg számla 2664,94 kor., zeneanyag számla 6544,48 kor., vagyon összesen 941,959,54 kor. Teher: Alaptőke számla 560,000 kor., M. jelz. hitelbank törl. kölcs. számla 168,531,56 kor., Egyes. bp. főv. takarékp. kölcs. törl. számla 69,513,46 kor., elfogadvány számla 43,640— kor., személy számla 157,940,51 kor., tantiéme számla 5425,37 kor., Leszkay András bérlő számla 35,205— kor., teher összesen 1.035,255,90 kor. Egyenleg: Veszteség 93,296,86 kor. — Veszteség- és nyereségszámla: Veszteség: Veszteség- és nyereségszámla (múlt évi áthozat) 68,688,93 kor., tiszti fizetés számla 600— kor., kamat számla 24,285,96 korona, általános költség számla 14,470,06 korona, bérházadó számla 1280,90 kor., színházi jövedelmi adó számla 568,50 kor., alapítási költség számla (utolsó részlet) 5023,58 kor. Leírások: Telek és színház épület számlán 1% 6765,13 kor., bérházépület számlán 1% 1729,65 kor., zeneanyag számlán 10% 727,16 kor., színházi felszerelések számlán 10% 10,062,54 kor., veszteség összesen 134,180,41 korona. Nyereség: Bérház jövedelem számla 4884,05 kor., színházi bérjövdelem számla 36,000— kor., nyereség összesen 40,864,05 kor. Egyenleg: Veszteség 93,296,86 kor.

Az Első magyar részvény-szűfőző részvénytársaság nov. 23-ikán tartotta évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a

sőrfogyasztás az előző évekhez képest határozottan kedvezőtlenebb és az elmúlt üzleti évben sem mutatkozott semmiféle javulás. Ennek az oka nemcsak a gazdasági pangás, hanem legfőképp az adók és egyéb terhek, a melyek a sört megdrágították. A részvénytársaság tiszta nyeresége 511,670 kor. Javasolja az igazgatóság, hogy — az alapszabályszerű levonások után — fizessenek ki osztalékul részvényenkint 140 koronát.

A Kőbányai polgári serfőző részvénytársaság nov. 27-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság által előterjesztett mérleget jóváhagyta és részvényenkint 9 kor. osztalék fizetését állapította meg. Az esedékes szelvények nov. 28-ika óta beválthatók.

A Yost írógép részvénytársaság budapesti fióktelepének üzleteredmény-számlája: Tartozik: Költség-számlának 217,968,86 kor., jutalék 4383,48 kor., discount 1038,55 kor., londoni vám 7582,42 korona, összesen 230,971,81 kor. Követel: Áruszámlából 205,706,25 kor., veszteség-átvitel London központra 25,265,06 kor., összesen 230,971,81 kor. — Mérleg-számla: Tartozik: Áruszámlának 45,480,30 kor., készpénztárnak 108,44 kor., folyó számlának 125,554,45 kor., felszerelési számlának 12,270,70 kor., nyomtatvány-számlának 545,80 kor., bélyeg-számlának 28,42 kor., takarékpénztár posta számlának 400— kor., házber számlának 609,10 kor., Belvárosi takarékpénztár számlának — kor., egyenleg mint veszteség 25,265,06 kor., összesen 210,257,27 kor. Követel: Yost Typewriter Co. London 205,820,51 kor., folyó számla tartozások 4436,76 kor., összesen 210,257,27 korona.

Tőkeleszállítás. A Piumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen az igazgatóság indítványára egyhangúlag elhatározták, hogy eddigi két millió korona összegű alaptőkéjét 1 millió koronára szállítja le a megfelelő számú részvényeknek teljes névértékben való visszaváltása által.

Société anonyme des Charbonnages du Bassin de Budapest: Általános mérleg 1902. június 30-án: Cselekvősségek: Koncesszió 2.836,073,39 frank, bányaművek 1.156,400,58 frank, földbirtok 113,382,99 frank, házak és különféle építmények 441,935,13 frank, vasut 216,928,35 frank, gépek, eszközök és felszerelés 600,064,72 frank, pénztárkészlet és bankintézeteknél 22,657,34 frank, üzemanyagok 47,813,45 frank, különféle adók 60,292,72 frank, befektetések 705,942,40 frank, összesen 6.191,491,07 frank. Szüvedősségek: Részvénytőke 3.000,000— frank, különféle hitelezők 3.191,491,07 frk., összesen 6.191,491,07 frk. — Nyereség- és veszteségszámla: Cselekvősségek: Üzem és előmunkálatok 121,335,58 frank, kamatok és agio 147,791,84 frank, összesen 269,127,42 frank. Szüvedősségek: Áttétel befektetések számlájára 269,127,42 frank. — Magyarországi mérleg 1902. jun. 30-án: Vagyon: Koncesszió 2.701,022,28 kor., bányaművek 1.101,333,89 kor., földbirtok 107,983,80 kor., házak és különféle építmények 420,890,60 kor., vasut 206,598,48 kor., gépek, eszközök és felszerelés 671,490,22 kor., pénztárkészlet és bankintézeteknél 21,578,41 kor., üzemanyagok 45,536,62 kor., adók 47,897,82 kor., befektetések 672,326,13 kor., összesen 5.896,658,20 kor. Teher: Részvénytőke 2.857,142,86 kor., hitelezők 3,039,515,34 kor., összesen 5.896,658,20 kor. — Nyereség- és veszteségszámla 1902. június 30-án: Vagyon: Üzem és előmunkálatok 115,557,71 kor., kamatok és agio 140,754,14 kor., összesen 256,311,85 korona. Teher: Áttétel befektetések számlájára 256,311,85 korona.

Közlekedés.

Az államvasutak októberi szállítási bevételei. A magyar királyi államvasutak saját, tavalyhoz képest változatlanul 8031 kilométer hosszú hálózatukon megközelítőlegesen számítások szerint a múlt hónapban bevételek 20.356,100 koronát, mely összegből 4.453,900 korona a személy-, katonai- és podgyászforgalomra és 15.902,200 korona az áruforgalomra van számlítva. Ezzel szemben volt a múlt évi október havi végleges szállítási bevétel 19.722,024 korona, mely összegből 4.397,187 korona a gyors- és teheráruforgalomra esik. E szerint nagyobb volt a folyó évi október havi bevétel a tavalyinál 634,076 koronával, mely a végleges leszámolásnál egyébiránt még helyesbítendő összegből 56,713 korona a személy- és 577,163 korona az áruforgalomra esik. A év elejétől október hó végéig voltak az összes szállítási bevételek a folyó évben 164.489,866 korona, még pedig 42.811,200 korona a személy- és 121.678,466 korona az áruforgalomból, mely összegekben azonban az utolsó három hónap eredményei még csak ideiglenes számokkal szerepelnek. Ezzel szemben voltak a múlt évi hasonló időszakában a végleges szállítási bevételek 163,678,276 korona, mely összegből 41.145,580 korona a személy- és 122,532,696 korona az áruforgalom révén folyt be. A folyó évi ideiglenes több bevétel lenne e szerint kerek összegben, a személy- és áruforgalmat összeháve, 811,400 korona, mely többlet, a mint a fenti számokból kivethető, a nagyobb személyforgalom eredménye, míg az áruforgalom utáni bevételek október hó végéig legalább az ideiglenes becslések szerint még nem érték el a tavalyi eredményeket.

Szakirodalom.

Egy hasznos könyv. A mai világban, midőn a népek és nemzetek boldogulása azok közzgazdasági előrehaladása szerint alakul, nagy fontossággal bír, hogy az állam minden számottevő polgára a főbb gazdasági ágakról tájékozva legyen, hogy midőn azok saját szükséglete körében aktuálisak lesznek, megtalálhassa a legelőnyösebb módját a szükséglet kielégítésének. A nemzetgazdasági tényezők között mindinkább növekszik fontosságban a biztosítási intézmény. A gazda, kereskedő, gyáros, iparos, tisztviselő, munkás stb., mindannyian igénybe kell hogy vegyék a biztosítás egyik vagy másik módját, minők többek között a tűz- és jégkár-, baleset-, betörés ellen, az ember életére szóló, a járadék- stb. biztosítások.

Most mikor ca. 60 biztosító intézet működik hazánkban és mindegyik azt hirdeti magáról, hogy egyedül ő a legnagyobb, legbiztosabb és legelőnyösebb, szükségessé válik, hogy a közönség egy elfogulatlan forrásból merítsen tájékozást a különböző biztosító társaságok állapotáról és megbízhatóságáról. Ezt a célt szolgálja kitünően a Biztosítási Naptár, melyet lapunk biztosításiügyi munkatársa Apor Sándor szerkeszt és immár 3-ik éve ad ki. Ezen naptár részletesen és hűen ismerteti a hazánkban működő összes biztosító társaságokat, könnyen áttekinthető, világos módon, hogy abból a legjárhatóbb is kellően tájékozassa magát. Ezenkívül az 1903. évi naptárt, a múlt évi biztosítási statisztikát, kamatszámításait, bélyeg illetéki-, mérték és pénztáblázatot, posta tarifát stb. tartalmaz a naptár, szóval mindoly dolgokat, melyek mindennap szükségesegek és a naptár megvételét bárkinek is ajánlatossá teszik.

Ára, csinosan kiállítva, izléses keménykötésben 2 korona. Megrendelhető a Nemzetgazdaság kiadóhivatalánál, Budapesten, (VI., Szív-utca 38.), a pénz előleges beküldése mellett, melynek vétele után bérmentve azonnal elküldetik.

Vegyes közlemények.

A Magyar ipar és kereskedelmi bank f. évi november hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésén kimondta a bank felszámolását. A napirend 2., 3. és 4-ik pontjának elintézését a közgyűlés által a felszámoló jogköre megállapított és a megejtett szavazások alapján megválasztottak a felszámoló bizottság tagjaivá: dr. Adler Vilmos lovag, Enyedy Béni, dr. Hojcsi György és Szécsi Pál; a felügyelő bizottságba pedig: Kubinyi Géza, dr. Szirmai Rikárd és Weiner Sándor mint rendes tagok, Reisz Zsigmond és Herz József mint póttagok.

A vaskartell. Az egyes osztrák és magyar vaskartellisták között fennálló differenciákat elsimitották és nemsokára egybehívják a nagy értekezletet, a melyen a vaskartell deklarálni fogják.

A bor vámjának felemelése Oroszországban. Oroszországból érkező hírek szerint az orosz pénzügyminiszter az üvegekben bevitelre kerülő bor, pezsgő és konyak vámját az új tarifában tetemesen emelni szándékozik. Jelenleg az orosz vámtarifa 28-ik tételszáma szerint a közönséges bor váma 1/20-ad wedros (kb. 0'6) palack után 0'67 1/2, szerződés szerint 0'57 rubel, a pezsgőé pedig 2'10, illetve 1'78 1/2 r., a 27. tételszám szerint a konyaké, szintén 1/20-ad wedros palackokban 1'50, illetve 1'27 1/2 r. A tervezet szerint ezentúl a bor, a pezsgő és a konyak váma is súly szerint szedendők, még pedig a bor váma pudonkint 30, a pezsgőé 21, a konyaké pedig 25 rubel volna. A jelenlegi vámtétellel összehasonlítva és az 1/20-ad wedros megtelt palackot bornál kb. 2 1/2, pezsgőnél 4 1/2 orosz fontra téve, egy üveg borra 1'75, egy üveg pezsgőre 2'35 rubel esnék, a mi bornál 200, pezsgőnél 300% emelésnek felelne meg. A mi bortermelőink ennek a vámemelésnek aligha fognak megörülni.

Az elektromos ipar Németországban. A berlini általános elektromossági részvénytársaság évi jelentése az elektromos iparban is meglevő krízissel foglalkozván, körülbelül arra az eredményre jut, hogy az nem annyira folyamán, mint inkább egyik oka az általános üzleti pangásnak és hogy egyhamar nem is fog elmúlni. Reá kell mutatni a termelés és fogyasztás közti aránytalanságra. Ennek folytán aligha lesz elkerülhető a nagy cégek szorosabb összetartása, hogy a gyártott cikkek eladási ára ismét némi haszonnal járjon. Hogy a német általános elektromossági részvénytársaság nagyobb veszteségeket nem szenvedett, annak tulajdonítandó, hogy az utóbbi 5 évben állandóan számolt ily visszaesés lehetőségével, nagy tartalékokat gyűjtött, gyári berendezését leírta, lehetőleg mindennemű elektromos cikket gyártott és a külföldi üzletre nagy súlyt helyezett. A legújabb gyártási ág a Riedler és Stump-féle gőzturbinák készítése, melyektől a jelentés ugy az elektrotechnikának, mint egyéb iparágaknak átalakítását várja.

A biztosításiügyi új törvény parlamenti tárgyalásának és életbe léptetésének idejét a sajtó egy része, mint közelebb várható eseményt jelzi. Sőt némely lap már azt is találgatja, hogy kik fognak a javaslat tárgyalásakor a képviselőházban felszólalni.

Több oldalról hozzánk érkezett kérdésközpontokra utalunk — írja a **Nemzetgazdaság** — Széll miniszterelnöknek a parlamentben előadott munkaprogramjára, melyből minden más magyarázatot kizárólag konstataciók, hogy a biztosításiügyi törvényt ezen ülésszakban semmiesetre sem fogják tárgyalni. De még az sem bizonyos, hogy ezen ülésszak alatt benyújtják. Mert a kormány munkaprogramjában a javaslat másodsorban, tehát csak az eseteleg benyújtandók között van felsorolva. Tekintve már most azt, hogy a jövő évi budget és az időközben elintézendő sürgős természetű törvényjavaslatok tárgyalása körülbelül tavaszig foglalkoztatni fogják a Házat, másfelől pedig a polgári perrendtartás reformja és a kereskedelmi törvény revíziója föltétlenül meg kell előzzék a biztosításiügyi törvényt; kétségtelenné válik, hogy a javaslat benyújtása legkedvezőbb esetben az 1903. évi őszi ciklusra marad. Nem véltünk azonban tévedni, ha azt hisszük, hogy 1904. tavasza előtt sem fogják a javaslatot benyújtani és ennél fogva az 1905. év előtt az törvényerőre emelkedni nem fog.

Szerkesztői üzenetek.

A „Mercur“ szerkesztősége ebben a rovatban készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással és kéri t. előfizetőit, hogy a szerkesztői üzenetek rovatát minden alkalommal igénybe venni sziveskedjenek.

G. D. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságról elterjedt híreszteléseknek alig van alapja. A vállalatnak kedvező szerződése vannak, melyek több esztendőre szólóan.

F. B. A járadék-értékek vételét Önnek már hetekkel ezelőtt és jóval alacsonyabb árfolyamoknál ajánlottuk. Arról azután igazán nem tehetünk, hogy ha tanácsunkat nem fogadta meg. Mi azt hisszük, hogy a járadék-értékek még tovább fognak emelkedni.

O. S. Ujvidék. A spekuláció nem Önnek való, sokkal helyesebben teszi, ha tőkebefektetésre is alkalmas részvényeket vásárol. Ezek közé tartoznak a Mercur-bank részvények és melyeknek vételét legjobban ajánlhatjuk.

F. J. Pozsony. Levelét nem kaptuk meg. Legutóbbi soraira vonatkozólag értesítjük, hogy a 4 1/2% Egyesült Budapest fővárosi takarékpénztár zálogleveleket az Ön czéljaira megfelelőeknek tartjuk.

P. K. Vegyen Adria részvényeket. Ezekből 25 drb képez egy kötet és 2000 korona előleg lefizetése ellenében ilyeneket a Mercur-banknál is kaphat.

116. számú előfizető. Az említett záloglevelek helyett inkább a 4 1/2%-os Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár-zálogleveleket ajánlanók. A Mercur-banknál ugy ezeket mint az említett zálogleveleket a napi árfolyamon szerezheti be. „Az értékpapír-üzlet“ című könyvet utánvétellel fogjuk küldeni, kérjük azonban pontos címének közlését.

P. D. Vegyen Mercur-bank részvényeket, melyek kiváló jövedelmezőségükkel fogva is ajánlhatók.

W. H. Értesüléseink szerint a Budapesti Közuti vasút részvények osztaléka esetleg 30 korona, de legalább 28 korona lesz.

Mezőturi előfizető. Sorsjegyei közül eddig egy sem huzatott.

Arizs József. Sorsjegyei közül egy sem huzatott.

M. J. Kassa. Nem huzattak.

O. F. A levelében felsorolt részvények közül egyedül csak a Magyar Jelzálogbank részvényeket tartsa meg. A többi olyan, hogy nyugodt befektetési papírnak nem tekinthető.

B. E. Ha biztosítást óhajt kötni, akkor csak nagyobb és magyar biztosító-intézethez forduljon. Legjobbnak a „megélésre“ kötött biztosítást tartjuk.

F. B. A déli vasút részvényeinek jelenlegi árfolyamát mi alacsonynak tartjuk. Az államosításra való spekuláció nagyon korai ugyan, de árfolyamuk javulása onélkül is kilátásba helyezhető.

S. Sz. A kisebb sorsjegyek közül a Bazilika-sorsjegyek vételét ajánlhatjuk. Ha egy Bazilika-sorsjegy a legkisebb nyereménnyel huzatik, akkor a nyeremény-szelvény visszaadatik a sorsjegy tulajdonosának, a ki ezzel a nyeremény-jegygyel tovább játszik a nagyobb nyereményekre. Ha azonban a sorsjegyet nagyobb nyereménnyel huzták ki, akkor a sorsjegy törzs-részt adják vissza a tulajdonosnak s ezt a törzsjegyet a törlesztési huzásban ki fogják huzni. Ha tehát sorsjegye csak kisebb nyereménnyel huzatott, akkor a nyeremény-jegyet már előre levághatja s csak a törzsjegyet kell beküldeni a banknak. Ha azonban nagyobb nyeremény esett sorsjegyére, akkor az egész sorsjegy küldendő be.

F. K. Brassó. Az 1860-as államsorsjegyek közt vannak egész és ötöd sorsjegyek. Az ötöd sorsjegyek aránylag drágábbak az egész sorsjegyeknél, mivel könnyebben hozhatók forgalomba. Igaza van, hogy az év elején szó volt arról, hogy az összes egész tehát 500 frt n. é. 1860-as sorsjegyeket 100 frtos czimletekre fogják átcsereélni. Ugyanakkor azonban kiderült az is, hogy ezt a hirt a spekuláció czéljatosan terjesztette.

G. E. Arra a dologra legközelebb visszatérünk. Addig is sziveskedjék további adatokat beszerezni.

H. A. Budapest. Az osztrák-magyar államvasut részvények emelkedése is be fog következni. Egyelőre azonban a belpolitikai helyzet állja útját annak, hogy az államosításra vonatkozó kombinációk ismét napirendre kerüljenek.

B. G. Nem huzattak.
Dr. Kovács Lajos. A déli vasut részvények árfolyamhullámzása a minduntalan változó hírekkel hozható kapcsolatba. Osztaléokra azonban nem számíthat.

D. L. Sopron. A cement-részvények legújabb árfolyamemelkedése azon hírekre alapszik, melyek legutóbb a tőzsdei forgalomba jöttek. Azt híresztelik ugyanis, hogy a kartellbe belevonják a németországi gyárakat is. Különböben a cement-gyárak helyzete jelenleg megfelelő.

Kőbányai előfizető. Mintán az időjárás elég hosszú és hideg téltre enged következtetni, a szénükséglet emelkedését fogja maga után vonni. A téglakartell pedig az árakra hat emelőleg és így alapos kilátás van arra nézve, hogy részvényeire a folyó évre nagyobb osztalékokat fog kapni.

L. J. Nagy-Maros. Nem huzattak.

L. L. Ó-Lubló. A 30%-os szerb-sorsjegyeket még 1889-ben konvertálták 20%-ra és így ma már csak mint 20%-os szerepel. Sorából nem tudunk eligazodni, kérjük tehát a sorsjegyek pontos megjelölését.

Felelős szerkesztő: Berger Mór.

Kiadótulajdonos: „Mercur“ bank- és váltóüzlet részvénytársaság.

SORSOLÁSOK.

1864-iki cs. és kir. államsorsjegy-kölcsön.

139. sorsolás 1902. évi december 1-én Bécsben.

1864-er k. u. k. Staats-Anlehen.

139. Verlosung am 1. Dezember 1902 in Wien.

A „Mercur“ magántávira. — Privattelegramm des „Mercur“.

Kisorsoltatott 44 sorozatszám. — Verlost wurden 44 Serien.

7 40 367 434 490 515 527 709 826 915 957 1062 1135 1442 1548
1618 1637 1900 2077 2085 2164 2252 2289 2318 2358 2379 2683
2779 2835 2913 2933 2957 2962 2978 3294 3341 3530 3554 3788
3740 3753 3982 3988 3996

Nyeremények: — Treffer:

Sorozat	Sz.	Korona	Serie	Nr.	Kronen	Sorozat	Sz.	Korona
434	39	800	2252	42	800	2978	93	800
490	53	800	2252	70	800	3294	86	800
515	36	2000	2318	2	800	3341	72	800
709	31	800	2318	32	800	3530	58	800
826	52	800	2379	19	4000	3530	89	40000
826	92	800	2379	24	2000	3554	39	800
915	57	10000	2379	76	800	3554	41	800
957	27	4000	2779	9	800	3740	71	2000
1062	91	30000	2779	60	800	3753	26	800
1062	100	10000	2779	89	800	3753	91	800
1442	17	800	2835	38	800	3788	58	800
1442	52	800	2835	83	800	3788	90	800
1442	82	800	2835	98	2000	3982	20	800
1618	36	800	2913	29	800	3982	93	800
1637	2	800	2933	31	800	3988	1	800
2077	47	800	2933	93	800	3996	83	800
2085	36	800	2962	90	800			

és 400 koronát nyer minden ezen sorozatokhoz tartozó többi 4350 szám. — und 400 Kronen gewinnen alle übrigen in obigen Serien enthaltenen 4350 Nummern. A kifizetés 1903. márczius 1-től kezdve történik. — Legközelebbi huzás 1903. június 1-én.

Die Auszahlung erfolgt vom 1. März 1903 ab. — Nächste Verlosung am 1. Juni 1903.

Kifizetési táblázat: — Auszahlungs-Tabelle:

Nyeremény	Egész sorsjegy		Fél sorsjegy		
	Le 20%	Marad	Treffer	Ab 20%	Netto
30000	59960	240040	150000	29980	120020
4000	7960	32040	20000	3980	18020
2000	3960	16040	10000	1980	8020
1000	1960	8040	5000	980	4020
400	760	3240	2000	380	1620
200	360	1640	1000	180	820
80	120	680	400	60	340
40	40	360	200	20	180

Hátralékok: — Restanten:

Sz. — Nr.: 5 6 16 19 23 24 25 28 29 38 42 48 50 51 54 61 62 64 65 68
70 72 76 77 78 82 84 86 87 88 90 91 97 104 106 107 113 116 120 121 123 128
129 131 133 136 139 141 144 145 147 150 153 154 157 158 160 162 165 168 172
175 180 184 188 189 190 192 193 195 197 200 201 204 207 214 223 225 228 229
235 236 243 244 245 246 247 248 253 255 260 262 263 266 267 271 272 277 281
282 284 285 288 291 292 294 296 297 298 305 307 314 320 322 324 333 334 337
344 346 347 349 352 356 359 361 364 366 370 371 375 378 389 390 391 397 402
405 406 408 418 420 436 442 448 449 456 460 463 469 471 473 476 477 481 486
488 489 492 495 499 500 508 505 510 511 518 519 520 525 528 531 532 533 535
538 539 541 546 547 550 551 553 554 556 560 573 574 575 580 584 589 592 594
595 605 610 612 614 619 628 629 635 637 640 646 647 649 651 653 664 668 669
672 678 679 682 688 684 686 687 694 699 702 704 705 712 715 718 722 724 728

729 734 735 737 744 746 747 749 750 754 758 760 762 768 764 765 766 773 774
777 780 782 785 787 788 792 793 794 796 798 799 801 805 810 812 815 816 817
822 823 825 832 837 841 845 846 856 857 859 860 861 864 869 870 872 873 874
875 877 880 882 886 889 890 892 893 896 897 898 899 904 909 912 914 917 919
923 924 930 934 935 938 944 952 954 955 956 958 960 961 962 964 965 974 977
978 979 981 983 985 986 987 991 998 995 996

1000 003 004 009 010 012 014 015 016 021 026 028 032 033 036 038 051
053 058 059 060 064 070 072 073 077 085 093 094 095 098 099 101 102 103 114
116 119 128 136 138 142 143 148 149 156 161 164 165 168 170 174 176 177 178
184 189 190 200 204 205 207 208 210 212 213 215 216 217 218 223 227 228 232
240 241 244 245 246 248 255 256 260 263 265 266 268 271 273 274 275 276 278
281 286 288 291 294 304 307 310 311 312 318 314 317 319 323 325 327 336 337
338 348 353 354 355 359 360 361 362 363 364 367 368 373 376 377 383 388 392
394 398 403 405 408 410 411 412 418 419 421 425 427 428 429 430 431 434 435
437 438 439 443 444 447 448 450 452 454 457 458 459 468 465 467 470 471 473
478 483 486 488 490 493 496 498 503 505 508 509 510 512 515 516 519 520 523
524 525 527 531 532 533 537 547 549 550 551 556 560 563 564 567 568 570 571
585 589 596 598 601 603 605 608 613 621 625 626 627 632 635 643 650 665 666
668 670 672 674 676 677 679 681 682 685 686 689 690 709 710 714 715 716 718
719 721 728 732 734 739 749 750 753 760 762 764 766 768 772 776 777 779 780
782 783 785 787 788 789 790 792 797 800 803 805 809 811 815 816 818 822 825
828 829 831 834 849 851 853 855 856 858 859 860 861 863 864 865 871 872 874
876 884 886 887 888 889 890 894 908 910 914 915 921 922 924 925 926 927 929
930 934 938 941 949 953 958 960 962 964 965 966 970 973 975 977 978 980 981
982 987 990 993 997 998

2000 003 005 007 008 018 015 017 019 021 026 028 029 032 033 037 039
041 043 046 048 049 050 054 057 058 074 079 082 086 087 088 089 092 095 096
101 107 109 118 119 120 121 124 130 138 140 141 142 147 148 149 152 155
158 163 166 169 171 173 175 179 180 182 191 197 199 201 204 206 207 209 210
211 213 214 216 220 221 228 224 230 231 237 240 242 243 251 253 254 257
259 262 264 273 276 277 280 292 294 295 298 300 304 310 316 320 321 324 325
368 371 372 373 375 382 385 386 387 388 389 392 395 399 403 407 408 409 410
418 417 423 428 447 448 450 454 455 461 462 463 467 469 470 478 474 482 483
486 492 498 496 500 504 505 506 507 508 510 511 517 518 519 520 525 526 530
533 535 537 538 540 543 546 548 550 553 563 564 568 570 579 581 582 583 586
592 594 595 596 597 602 606 610 611 615 619 623 627 632 634 640 641 642 643
645 647 648 649 651 653 654 656 657 658 663 664 665 666 667 668 669 670 674
677 679 684 694 708 704 707 708 715 716 721 722 723 728 724 727 728 730 731 734
736 737 744 748 749 751 753 755 764 770 774 775 780 781 782 783 784 785 787
792 798 800 801 805 806 807 809 815 817 818 820 821 829 838 839 842 846 854
858 859 860 863 865 869 871 872 874 880 884 886 888 889 898 899 906 907 911
919 920 927 932 936 945 946 950 951 952 958 965 966 973 980 982

3004 008 034 048 051 058 057 060 061 062 064 065 068 068 070 071 072
074 075 078 082 083 086 089 090 091 094 095 097 106 108 110 112 113 114 115
122 128 133 136 137 138 143 148 150 156 160 163 166 167 168 174 179 181 184
187 188 190 194 200 201 203 204 206 207 208 209 214 217 223 228 233 238 241
242 243 255 256 263 266 267 269 271 275 276 277 282 287 290 291 292 293 295
297 300 302 308 311 312 314 318 320 328 330 332 333 336 338 339 344 346 348
349 352 353 355 357 358 363 365 368 370 372 373 375 376 377 378 379 380 381
463 466 473 474 475 478 480 481 482 484 485 486 489 490 492 493 494 498 500
502 505 507 514 515 517 518 520 521 522 523 531 533 536 540 545 547 548 557
559 561 563 568 568 578 578 579 583 584 588 587 588 592 598 594 603 606 608
614 616 619 621 624 632 633 636 637 638 639 641 650 656 658 661 675 677 681
682 684 685 686 692 694 697 699 700 701 702 704 705 707 709 713 721 724 734
739 748 750 754 757 772 777 781 782 783 785 786 795 796 797 806 811 814
818 820 822 825 829 831 832 833 834 837 838 839 841 842 849 852 854 855 858
861 862 865 870 876 878 880 887 890 892 894 895 901 902 903 906 908 911 912
913 915 918 920 924 928 939 942 947 948 954 957 958 960 964 965 968 969 973
986 988 997

1886. évi 2 1/2 %-os Brüsszeli 100 frkos sorsjegyek.

96-ik sorsolás 1902. november hó 15-én.

Brüsszeli 2 1/2 %-ige 100 Frs-Lose v. J. 1886.

96. Verlosung am 15. November 1902.

Kihuzattak a következő sorozatok: — Gezogen wurden folgende Serien:

524 742 4400 5014 5536 7197 7967 7995 9071 9078 9469 11408
12629 13416 15910 17094 17197 19921 24130 24344 25458 26666
28265 28780 29022 29795 32245 33844 38857 39975 41896 45479
46606 50947 51209 52170 53219 54690 55811 57377 58168 58939
61891 62016 62051 63585 64363 64595 66209 67016 67034 67609
68404 69613 70041 70815 73336 73363 76197 77029 77340 78102
81461 81871 85147 85493 85865 86989 87557 89465 100017 101236
101384 101398 101454 101499 103229 103536 104036 105410
108129 110910 111821

Ezek közül nyernek: — Darunter gewinnen:

Table with 9 columns: Sorozat, Sz., Frank, Serie, Nr., Francs, Sorozat, Sz., Frank. It lists winning numbers and their corresponding prizes in Francs.

A fenti sorozatokban foglalt minden többi szám egyenkint 110 frkkal huzottt
Alle die in obigen Serien enthaltenen übrigen Nummern gewinnen je Frs 110.
Kifizetés 1903. január 2-től kezdve. — Auszahlung vom 2. Jänner 1903 ab.

1869. évi 100 lírás Bari város sorsjegyek.

Az összes kisorsolt, de ezideig be nem váltott sorsjegyek egyen-
kint 9-50 lírával, míg a ki nem sorsolt sorsjegyek egyenkint 66 lírával
váltatnak be.

100 Lire Lose der Stadt Bari vom Jahre 1869.

Sämtliche bisher verlostent, jedoch nicht eingelöstent Lose
werden mit je Lire 9-50, die nicht verlostent mit je 66 Lire eingelöst.

Jósziv-sorsjegyek.

89. sorsolás 1902. november 15-én.

Jósziv-Lose.

89. Ziehung am 15. November 1902.

Nagyobb nyeremények: — Grössere Treffer:

Table with 9 columns: Sorozat, Sz., Korona, Serie, Nr., Kronen, Sorozat, Sz., Korona. It lists lottery results with corresponding prize amounts in Kronen.

Kifizetési táblázat. — Auszahlungs-Tabelle.

Table with 6 columns: Nyerem., 100/o lev., Tiszta nyeremény koronában, Treffer, Ab 100/o, Netto in Kronen. It shows the breakdown of prizes and net amounts.

4 koronával kihuzottt a következő 5400 darab sorsjegy:
5400 Lose wurden mit je 4 Kronen gezogen:

Large table with 14 columns: Sor., Sz., Sor., Sz., Sor., Sz., Sor., Sz., Sor., Sz., Sor., Sz., Sor., Sz. It lists a long sequence of lottery numbers.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1902. november 14-től 28-ig.

Table with columns for 'Befizetés', 'Az értékpapír neve', and dates 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28. It lists various securities including bank shares, savings banks, insurance companies, government bonds, mining shares, metal works, book publishers, and industrial companies.

Számos elismerő levél.

Számos elismerő levél.

!!Ujdonságok irodaczikkekben!!

Legújabb gyártmányu, különleges irodaczikkeimet, melyek a régi, czél-szerűtlen ilyenmü cikkeket minden tekintetben fölülmulják, minden hivatalnak különös figyelmébe ajánlom. Gyártmányaim közül, melyek osakis nálam készülnek, különösen ajánlható a magy. kir. szab.

„DIPLOMATIQUE” írománygyűjtő.

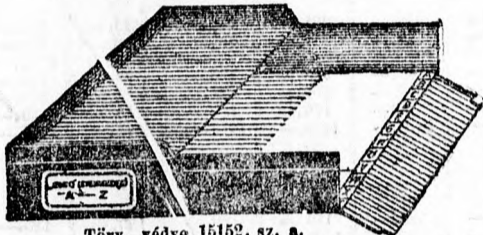
Nagyon czélszerű iratok összetartására; a nyílást körülöfögő fémkapocs alkalmazása által, az össze- és széthuzás könnyen kezelhető, a lemezek és a rajta levő nyílás a rongálástól védve vannak, miáltal tartósság tekintetében az ilyenmü gyűjtők között az első helyet foglalja el.

Ára aktáknak:

35x22 cm. nagyság kor. —.60
35x12 „ „ —.50

Továbbá az

„UNIO” számla- és levélrendező.

Törv. védve 15152. sz. a.

kivehető és egy üres betét által megújítható. A megtelt betétek az e czélra szolgáló lerakó mappákban elhelyezhetők. Ára: negyedréti alak 32 1/2 x 28 cm. K. 3.20.

A levelek betűrendben való összetartására szolgál. Könnyen és gyorsan kezelhető; fölsőlegessé válik a levelek átlukasztása és az ezzel járó idővesztegetés. A levelek berakása után a doboz bezárható, miáltal az iratok teljesen pormentesen maradnak. A dobozban elhelyezett regiszterszerű betét 600 levél befogadására szolgál, mely megtelte után

A LEGJOBB „VÁSZONDOBOZ”.

Erős vászonnal borítva. Különféle iratok elhelyezésére szolgál. Megóvja ezeket az összegyűréstől és főleg teljesen pormentesen tartja a belé helyezett iratokat. Különösen nyomtatványoknak igen ajánlható. Oldalt nyithatóságánál fogva könnyen kezelhető.

Árak: Ivrétü (Folio) 36—23 cm. kor. 2.50
Negyedréti 32—25 „ „ 2.50

Ugy a „DIPLOMATIQUE” írománygyűjtő, valamint az „UNIO” levélrendező és a legjobb „VÁSZONDOBOZ” minden nagyságban készül.

Részletes képes árjegyzék összes czikkelmről kívánatra ingyen és bérmentve.

Különleges irodaczikkek gyára:

SCHÄCHTER M. könyvkötészete,
BUDAPEST, VII./M., Erzsébet-körut 6. sz.

Könnyű fizetési feltételek!

Diszes, olcsó vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak, ruganyos aczélsodrony ágyceték, afrik és lószőr-matracok, paplanok, szövetfüggönyök, ág- és aszalterítők, kárpitozott fabutorok, tükrök és függő-lámpák kaphatók.

PÁPAI és NÁTHÁN gyárosoknál,

Budapest, VI., Andrassy-út 2. (Poncibere-palota.)

Vidékre és helyben részletfizetéssel szolgálunk minden árfelemlés nélkül.
Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Kleinmann Adolf

lebontási vállalata és építőanyag raktára
(az alant feltüntetett alaprajz szerint)

V., Csanádi-utca 4. szám alatt

legnagyobb raktárt tart:

régi és új ajtók-, ablakok-, vasrácsok-, vasajtók-, vasoszlopok-, márványlap- és lépcsőkben, valamint minden az építkezési szakmához tartozó tárgyakban.

PATIKA.

Vaspepton-konzerv vérszegény gyermekek és felnőtteknél javítja az étvágyat, megszünteti az idegességet, jó álmot hoz, ára 1 doboz 90 kr. **Cocain-pasztillából** néhány darabka megszünteti a garat- és gégehurutot, köhögést és rekedtséget, ára 75 kr. A **Gaultheria-olajok** biztos szer reumánál, migrénél és idegzsabánál, hatása még jobb, ha egyidejűleg **Gaultheria-szeszt** is használunk, ára 1—1 frt. **Fior calcium** kitünő hatású szer a nyak- és mirigydagadatoknál, ára 1 és 2 frt. Az **afonya-kivonat** a legmakacsabb, évekig tartó ótvart, elzémát, régi bőrkütséket rövid időn meggyógyítja, ára ecsettel és vattával 1 frt 50 kr. A **Fucus** tengeri növény kivonata klinikailag elismert szer a hizás ellen és a kövér egyének-nél előforduló asztma ellen, ára 1 üveg 2 frt. **Univerzál hintőpor** láb-, kéz-, hónaljzudást, kipálást ujszülött gyermeknél, lovasoknál, kerékpárosoknál stb. azonnal meggyógyítja, ára 50 kr. — Kaphatók **HAZSLINSZKY KÁROLY** gyógyszerésznél, Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 28. sz.

Tűzmentes

PÉNZSZEKRENYEKET, KASSZETÁKAT,
villamos vészjelző pénzszekrényeket,
pánczélszekrényeket és másolópréseket
legjobb kivitelben és legolcsóbban szállít

Hesky Testvérek

csész. és kir. szabadalmazott

hazai pénzszekrény-gyára

Budapest, VI., Szabolcs-utca 4.

Főraktár Erdély részére:

REMANYIK L. és FIAI
vasnagykereskedésben KOLOZSVAR.

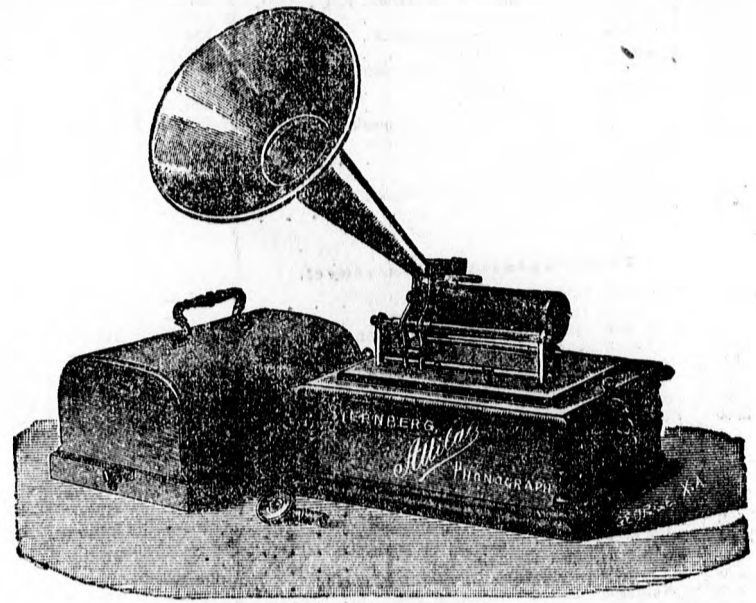
Hungaria könyvnyomda nyomása, Budapest, Váci-körut 34. sz.

A hosszú, téli estéken

szórakozást és gyönyört nyújt a

PHONOGRAPH

mely énekel, szaval, zenekart pótol és minden hangszert játszik.

Ára az „Ideál”-Phonographnak diszes, csukható szekrényvel, 2 membránnal (felvevő és visszaadóval), nikkelezett tölcsérrrel 50.— korona.

„Atila”-Phonograph nagyobb alaku, hajlított fedelű keményfa-szekrényvel 60.— korona.

A hengerek ára 3.— és 4.— korona. Üres hengerek felvételekre 1 korona 20 fillér és 1 korona 60 fillér.

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

cs. és kir. udvari hangszergyár

phonograph-osztálya

Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. sz.

Előkelő életbiztosító-társaság

debreczeni, kassai, kolozsvári, szegedi, nagyvárad, eszéki, aradi, szabadkai, temesvári, győri, zágrábi és pozsonyi

vezérképviselőségének átadása czéljából

kedvező feltételek mellett tekintélyes és óvadékképes pályázókat keres. — Ajánlatok

Blockner J. hirdetési irodájába

„képviselő” jelige alatt

Budapest, IV., Sütő-utca 6.

czimzendeők.

AZ Értékpapirüzlet.

Irták:

Berger Mór és Márkus Sándor.

Tartalmazza az értékpapirokról való (sorsjegyek, záloglevelek stb.) összes tudnivalókat.

Nélkülözhetlen minden értékpapirtulajdonos részére.

Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.